

Β' Στενιμάχου

(Κατ' ἀπαγγελίαν Μ. Καράτολη δασκάλου)

1. Ἡ ἀναχώρηση τοῦ κλέφτη

Νύχτα σηκώνει τ' ἄλλογο, νύχτα τὸ καλιγώνει,
 νύχτα μαρμαροφόρτωνε ὅλο μαργαριτάρι.
 Κι' ἡ κόρη ποῦ τὸν ἔφεγγε πολὺ παρκατεκίταν.

— Πάρε μ' ἀφέντη μ', πάρε με κι' ἐμένα τὸ μαζί σου.

1 Νὰ μαγειρεύω νὰ δειπνᾶς, νὰ στρώνω νὰ πλαγιαῖζεις,
 νὰ πλύνω καὶ τὰ πόδια σου μέσ' σὲ χρυσὸ λιγέني.

— Ἐγὼ, κόρη μ', ποῦ θὰ διαβῶ κορίτσια, δὲ διαβαίνουν,
 νὲ μαγειρεύουν, νὲ δειπνοῦν, νὲ στρώνουν, νὲ πλαγιαῖζουν,
 βάζουν τὴν πέτρα μαξιλάρ', τὸ πρκασινάδι στρώμα,

10 καὶ τὴν ἀντάρα τὴν πυκνή, ρίχνουν ἀπάνω σκέπη.

2. Ὁ φόνος τῶν τριῶν ἀδελφῶν

Τρία δῆματα στὴν Κῦθνο κατὼ στὴν ἀκρογιαλιά,
 τρεῖ ἀδέρφια σκοτωμένα καὶ τὰ τρία ἀγκαλιά.
 Δὲν τοὺς ἔθαψαν παπᾶδες δὲν τοὺς ἀναψαν κεριά,
 μόν' τοὺς πῆρχν οἱ φονιάδες ἀπ' τῆς μέσης τὰ λουριά.

3. Ἐκλογή

Κίνησα γιὰ νὰ πηγαίνω, πὰ στὴν Ἁγιν Παρκακευή,
 ἀντικρύζω τρεῖς κοπέλλες καὶ οἱ τρεῖς μελαχροινές.

— Ποιὰ νὰ πιάσω ποιὰ ν' ἀφήσω ; — Τὴν Ἑλέν' τὴ γαλανιά,
 ποὺνι ἄσπρη σὰν τὸ χιόνι κι' ἄλικη σὰν τὴ φωτιά.

4. Ἡ δύναμη τῶν ματιῶν

Θαμάζουμε τὸ πόλεμο πᾶχουν τὰ δυό σου μάτια,
 δίχως μαχαίρια καὶ σπαθιά γίνδαι ὅλα κομμάτια.

5. Ἡ ἀναχώρηση τῆς ξανθούλας

Φύσηξε ψυχρὸς ἀέρας, σηκώσῃνα τὰ πανιά.
 σὰ χρυσὰ περιστεράκια πῶς ἀπλώνουν νὰ πανιά.
 Δὲ λυποῦμαι τὴ ζωὴ μου, δὲ λυποῦμαι τὰ πανιά,
 μὲ λυποῦμαι τὴν ξανθούλα, πῶς θὰ πᾶει στὴν ξενιτειά.

Ἀρχὴν θρῆνη
 ἀπογευματινὴ
 θυσία. Ἰ. Α. 1937-1938

6. Ἡ Κοκόνια Νίτσα

Στοῦ μετόχι τὴν ἀραδίτσα, 5 — «Ποῖος εἶν' αὐτὸς ἀπὸ βρονταίει.
ἔχει μιὰ μικρὴ πορτίτσα, ποῖος εἶν' αὐτὸς δίχως φανάρι;
κάθονταν κοκόνια Νίτσα. — Γὼ εἶμι Διάκος, σύ σαι χήρα,
Πάει Διάκος καὶ βρονταίει ἄς μᾶς ποῦν καὶ πῶς σὲ πῆρα.

7. Ὁ Γιάννης

— «Καλημέρα, μπὲ μανούλα, Καὶ στὸ δρόμ' ποῦ θὰ κινίσει
ποῦεινι Γιάννης ποῦεινι ἀφέντης; ἔλο μάρμαρο στρωμένο,
— Γιάννης πάει κατ' στὰ μέρια, καὶ κεῖ ποῦ θὰ σταματήσῃ,
τ' ἄλογό τ' νὰ καλιγώσει. 10 μαργαριτάρ' ἔλο στρωμένο,
5 Τοῦ θάν' πέταλ' ἀσχημένια, καὶ στὸ μαζιὰρ ποῦ θὰ κουμπήσῃ,
καὶ καρφιὰ μαλαματένια. ἔλο καντιφέ στρωμένο.

8. Τὸν πιάσανε

Τὸν Καραγιάννη τὸν πιάσανε, 5 Μὴ μὲ περνάτε ἀπ' τὸ Παζάρ
καὶ πᾶν νὰ τὸν κρεμάσουν. κιὰπὸ τὸ Μεσοχώρι,
τρά λὰ λάϊ πουλάκι μ' τρά λὰ κ. λ. π.
τρά λὰ λάϊ ξενίθρα μ'.

9. Τριανταφυλλιέτσα μ'

Τριανταφυλλιέτσα μ' κόκκινη, πότι θὰ κοκκινίσεις,
νὰ κάμεις τὰ τριαντάφυλλα, τὸν κόσμο νὰ μυρίσεις.
Θυμάσι ὅτ' ἀν' καθόμασταν στὴ νεραντζιά στὴ ρίζα;
πέφταν τ' ἀνθὴ ἀπάνω μας, τὰ κίτρα στὴν ποδιά μας,
καὶ τὰ χρυσὰ τριαντάφυλλα, πάνω στὰ μάγουλά μας.

10. Ἡ κακὴ πεθερὰ

— Καλὰ μπερμπέρη μπερμπέριζε, τσομπάνη θὰ τὴν κάμω,
τσομπάνικα τὴν χώρισα, τσομπάνικα θὰ τὴν βάλω.
Τὴν δίνει πέντε πρόβατα καὶ δυὸν καλὰ σκυλλάκια.
— Νὰν τὰ χιλιάσεις, νὰν τὰ μιλιάσεις, στὸν κάμπο νὰν τὰ κατιθάσεις.
5 Τὰ χίλιασε τὰ μιλιάσε στὸν κάμπο τὰ κατιθάσε,.....
— Καλημέρα, τσομπάνη μου. — Καὶ σύ, καγκελοφρύδα.
Τοῦνις εἶν' αὐτὰ τὰ πρόβατα τάσημοκουδουνάτα;
— Εἶναι τοῦ Γιάννη τοῦ στρατιώτη, τοῦ Γιάννη τοῦ πραγματευτῆ.
Τρέξε μπρός, τσομπάνη μου, νὰ πάμε καὶ στὴ μάννα.
10 Βρονταίει τὴν πόρτα μιὰ φορὰ τὰ παραθύρια πέντε.
— Γιὰ πές, μάννα, τὴν νύφη σου νὰ ξέβῃ νὰ μὴ ἀνοίξει.
— Ἡ νύφη, γυιὸν σου, πῆθανε, ἔχῃ ἡμεῖς χροῖατε.
— Ἐλα, μαν, δὲ φέρεται ὡς νὰ μὰ τὴν νύφη νὰ πᾶν ἀπὸ τὴν πόρτα.
— Τὸ νύφη τὴν γυιὸν σου, χροῖατε, καὶ νὰ πᾶν ἀπὸ τὴν πόρτα.
15 — Μαν, εἰ θὲς νὰ πᾶς, δὲν καλὰ ἀλλ' ἄρα, ἡ δὲ καλὰ σπαθιά;
Δὲν καλὰ ἀλλ' ἄρα, ἡ δὲ καλὰ σπαθιά;
Δὲν καλὰ σπαθιά.....